

FI lausuntopyyntö VV

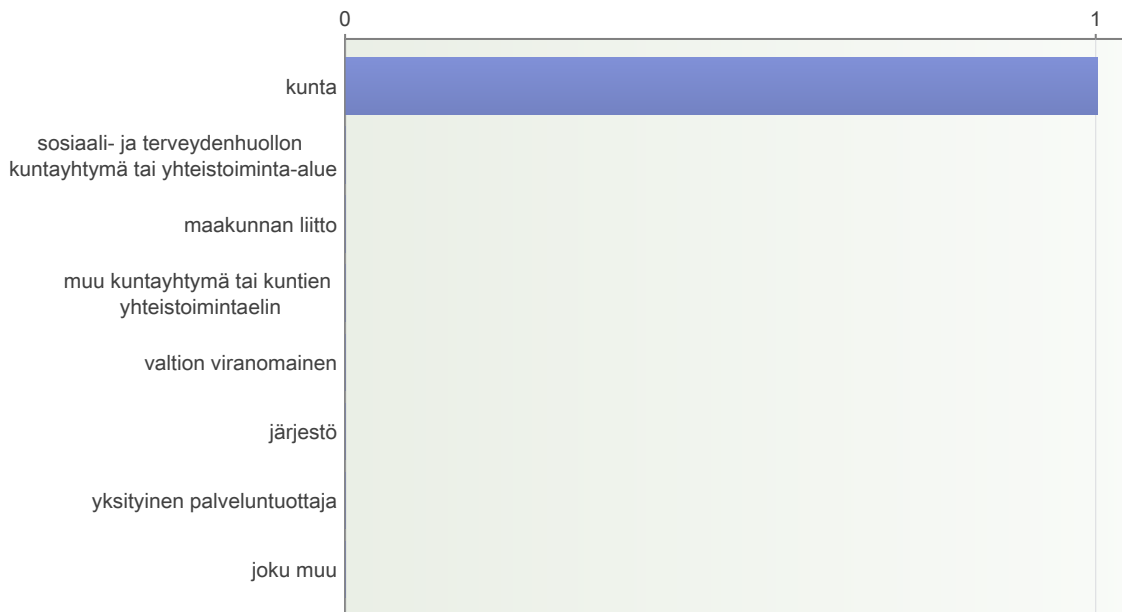
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Jämsän kaupunki	Tuula Liehu	tuula.liehu@jamsa.fi	27.3.2017	Kaupunginhallitus

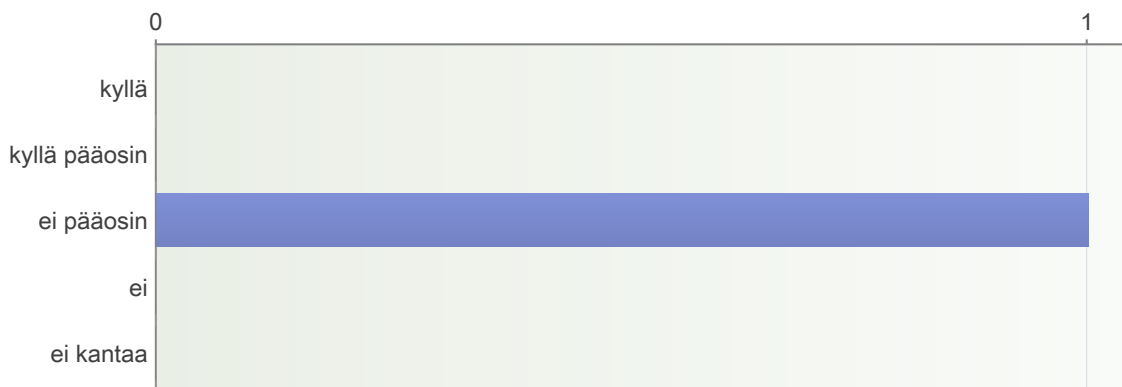
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

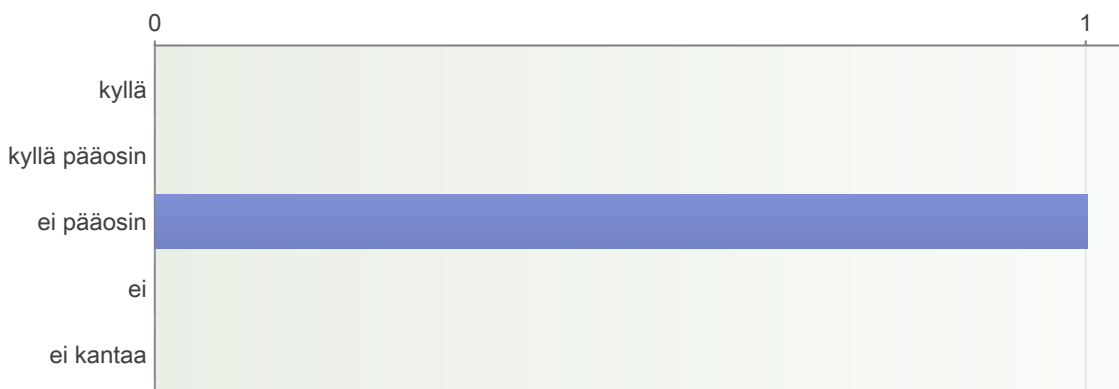
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyvin toteutetun valinnanvapausjärjestelmän voisi olettaa lisäävän palvelujen saatavuutta. Systemaattinen terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen on silti vaikeaa, koska ehdotettu malli on vaikeasti valvottavissa. Maakunnista puuttuu lähes tyystin kokemus tämän tyyppisen toiminnan valvonnan järjestämisestä ja toteuttamisesta. Vaarana on, että sekä maakuntien sisällä että niiden välillä toimintaperiaatteet poikkeavat niin merkittävästi toisistaan, että uudistus lisää sosiaalisia eroja. Lisäksi on huomioitava, että suurin osa terveys- ja hyvinvointieroista syntyy tosiasiallisesti muualla kuin sote-järjestelmän sisällä, ja järjestelmän rakenteellisilla muutoksilla on vaikea korjata sellaista, mikä on rikkoutunut jossain muualla. Lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluiden aito integraatio on vaarassa, jos sote-uudistusta tehdään vain terveystoimen suppeasta näkökulmasta. Tällöin väestön terveys- ja hyvinvointierot eivät kapene eivätkä kansalaisten hyvinvointi ja terveys lisäänty.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

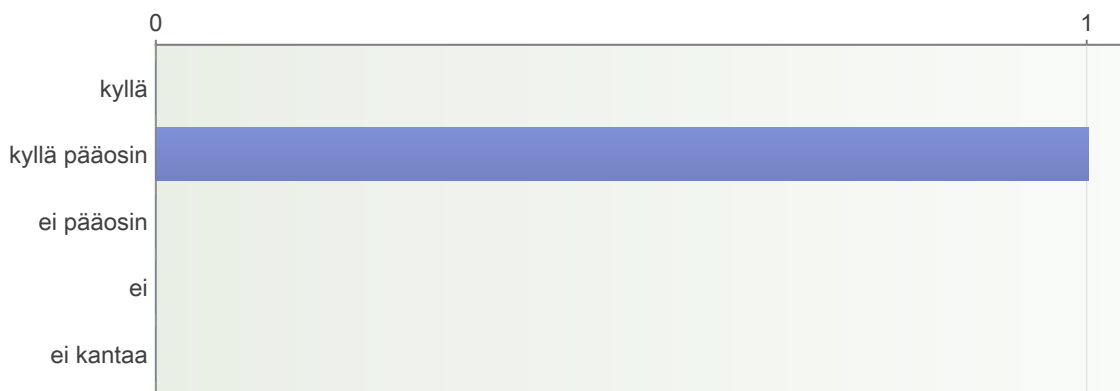
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vapaus valita hoitopaikka ja hoitava taho on yksiselitteisesti hyvä tavoite. On kuitenkin muistettava, että julkisin varoin tuotetuissa palveluissa tutkimisen ja hoitamisen kriteerien on oltava yhteneväiset koko maassa. Julkisin varoin tuotetun palvelun sisällön suhteen ei siksi ole syytäkään antaa liian suurta liikkumavaraa, vaan valintamahdollisuuksien tulisi rajautua ennen kaikkea hoitotahoon ja -paikkaan. Tämä on huomioitava etenkin henk.koht. budjetin määrittämisen yhteydessä: kansalaisen tekemien valintojen on oltava kuntoutuksen näkökulmasta perusteltuja. Vaikutusmahdollisuudet eivät näytä kasvavan useita sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävien sekä erityisryhmien, kuten päihde- ja mielenterveys- tai lastensuojelun asiakkaiden kohdalla. Myös harvaanasutuilla alueilla valinnanvapauden toteutuminen vaarantuu, koska palvelun tuottajia ei löydy. Em. tekijät huomioiden palveluohjauksen merkitys korostuu. Etenkin alkuvaiheessa osaavien palveluohjaajien rekrytointi tulee olemaan haastavaa.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

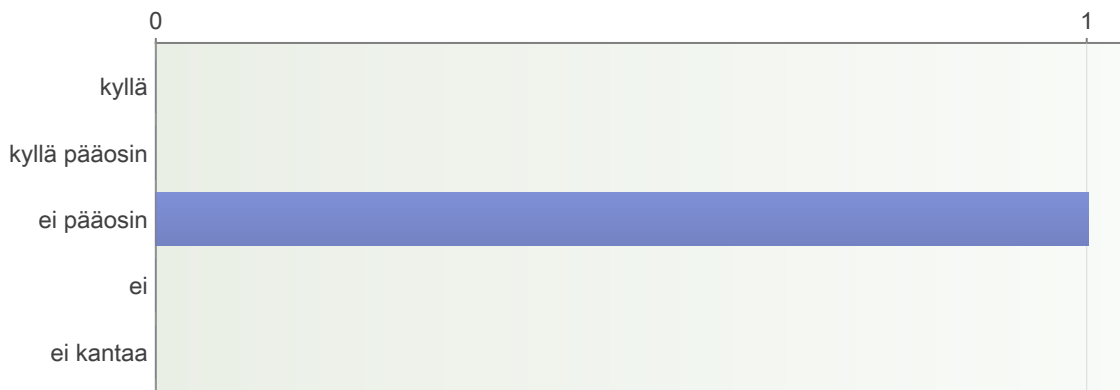
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Toistaiseksi ei ole riittävästi tietoa siitä, mitä palveluja tulee olemaan saatavilla kullakin paikkakunnalla. Asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää joka tapauksessa asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannetta ja palveluntarvetta ja verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin. Vaikka mahdollisuuksia olisikin runsaasti, niin ottaen huomioon järjestelmän sirpaleisuuden ja vaikean hahmotettavuuden on perusteltua epäillä, etteivät tehdyt valinnat tule aina olemaan asiakkaan oman edun mukaisia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitetTUja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

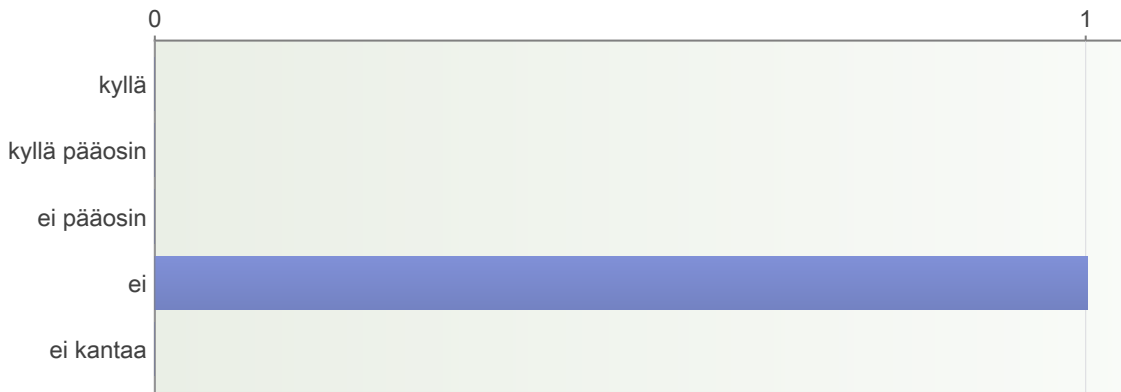
- Asiaan on vaikea ottaa kantaa, koska lakiesitys jättää oleellisilta osin määrittelemättä, miten palvelujen yhteen sovittaminen todella tapahtuu. On kuitenkin ilmeistä, että sote-keskusten ja maakunnan liikelaitoksen toiminnan eriyttäminen taloudellisesti kokonaan toisistaan johtaisi väijäämättä osaoptimoinnin pyrkimykseen. Asiakassuunnittelulle haaste on iso – kuka vastaa esim. kuntien vuokra-asumisen koordinoinnista?

Maakunnan mahdollisuudet ohjata tuottajia ovat rajallisia ja vaativat runsaasti yksityiskohtaisia sopimuksia, sopimusten valvontaa ja tuottajakorvausten erityisehtoja. Palveluketjujen toteutumisen seuranta- ja valvontamahdollisuudet ovat rajalliset mm. pitkistä ketjutuksista ja asiakkaiden useista päällekkäisistä ja samanaikaisista palvelutarpeista johtuen. Maksusetelijärjestelmä vaikeuttaa muutenkin vaikeasti hallittavaa kokonaisuutta. Sopimusten ja tuottajien valvonta edellyttää runsaasti asiantuntijaresursseja

Maakunnalla tulisi olla oikeus päättää palveluiden tuottamistavasta ja aito mahdollisuus ohjata palveluita kokonaisuutena. Nyt esitettävässä mallissa palvelutuotanto pirstoutuu maakuntien tosiasiallisen ohjauksen ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja. Useissa maakuntien osissa ei yhdenvertaisuus tällä mallilla toteudu.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus keskittyy liiaksi järjestelmän rakenteisiin. Todellista kustannusvaikuttavuutta tulisi etsiä enemmän toiminnan sisällöstä käsin ja muokata sitten rakenteita ja järjestämisen tapoja tarvetta vastaaviksi. Keskeisin kustannuksiin vaikuttava tekijä on palvelujen integraation toteutuminen.

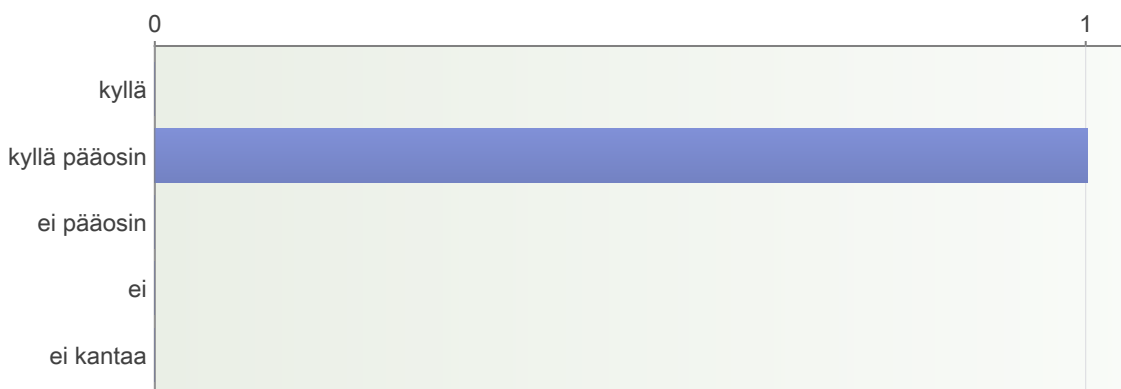
Ainakin aluksi palvelujen kysyntä tulee kasvamaan, ja myös maakunnan on pakko varautua palvelukysynnän kasvuun. Hallinto etäännynee ruohonjuuritason työstä entisestään, mikä voi johtaa kustannusten kasvuun. Myös ICT-sektorin uudistaminen lisää alkuvaiheen kustannuksia.

Maakunnalla pitäisi olla oikeus päättää palvelujen tuotantotavasta ja ohjata palveluja kokonaisuutena siten, että sote-palvelujen integraatio toteutuu mahdollisimman hyvin.

Kuten lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa on esitetty, niin ”valinnanvapauslain kokonaisvaikutus voi riskien toteutuessa ja markkinoiden ohjauksen ja syntyminen epäonnistuessa kääntyä negatiiviseksi”.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

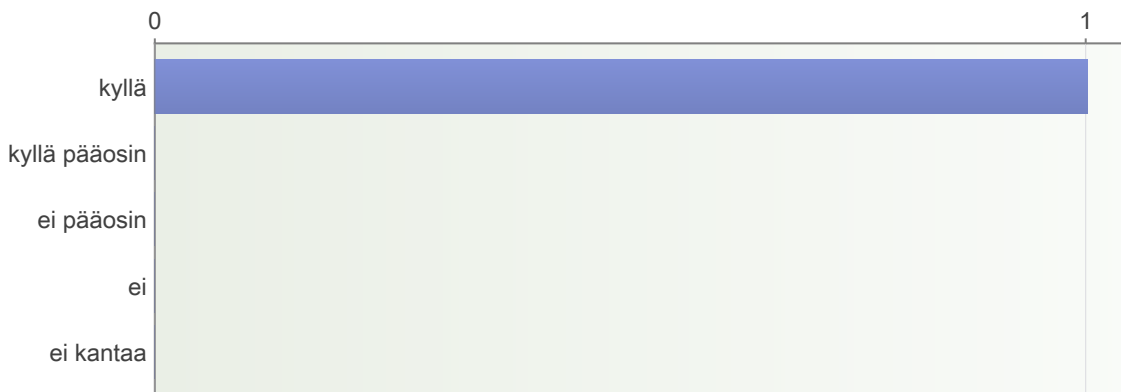
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntavaltuusto voi käyttää hallintokeinoinaan vain omistajaohjausta, kehittämisohjausta ja sopimusohjausta, koska maakunnalla ei ole edes sopimuksia kaikkien palveluntuottajien kanssa. Demokratia ei tällöin voi toteutua riittävällä tavalla. Maakunnilla tulisi olla lakiluonnoksessa esitettävää laajemmat mahdollisuudet päättää keinoista, joita ne käyttävät asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhoidon palvelujen yhteensovittamiseksi.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

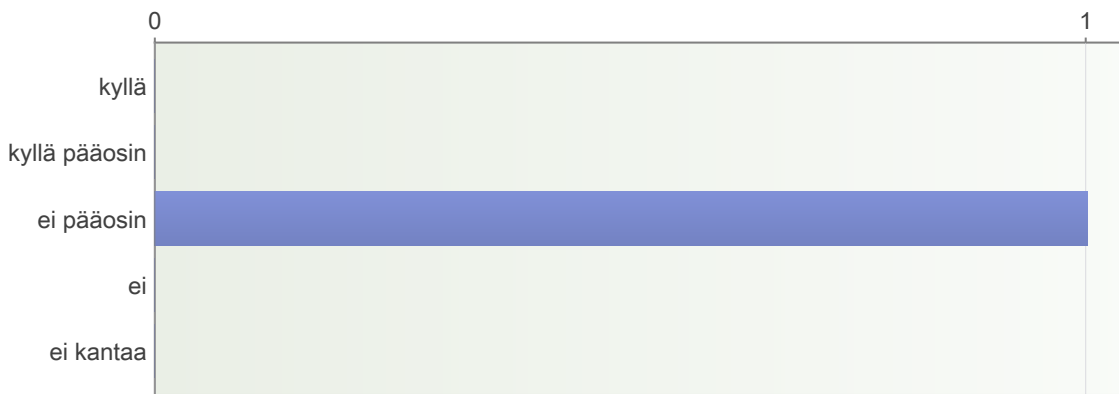
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus voi johtaa siihen, että toimintatapoihin tulee muutoksia ja myös uusia palveluinnovaatioita otetaan käyttöön.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määrittellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

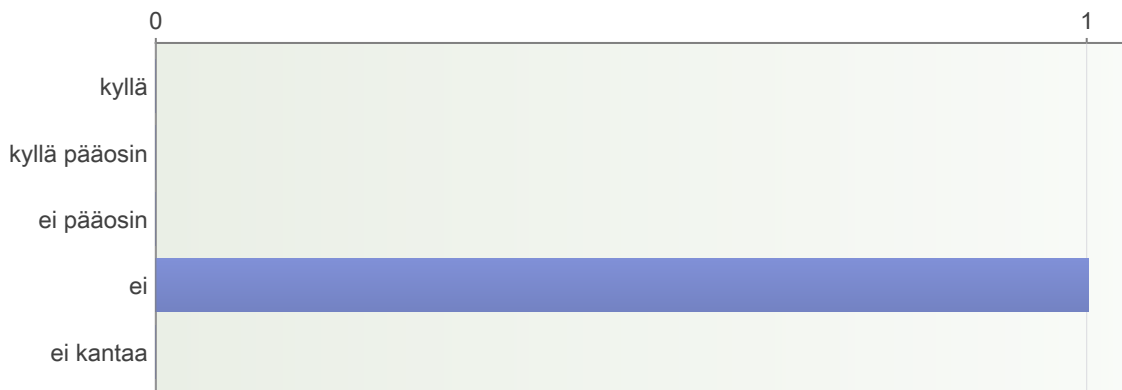
- Esityksessä olevat käsitteet kuten "yleiset sairaudet" ja "perustason avoterveydenhuolto" jättävät runsaasti tulkinnanvaraa. Perustason ja laajennetun perustason määrittelyä oleellisempaa olisi hoitavan tahon kustannusvastuun ulottuminen kansalaisen hoito- ja palveluketjun alusta loppuun. Tällöin osaoptimointi kävisi mahdottomaksi ja palvelujen tuottajat joutuisivat aidosti pohtimaan koko palveluketjun järjestämistä tuottavimmalla mahdollisella tavalla maakunnan/valtion asettamien reunaehtojen puitteissa, jolloin käsitteelliset raja-aidat sosiaali- ja terveystoimen ja perus- ja erikoissairaanhoidon välillä murtuisivat. Mikäli ehdotettu järjestelmä on hyväksyttävä poliittisena realiteettina, niin seuraava askel olisi hoitoketjujen kansallisten ratkaisujen luominen. Apuna tässä tulisi käyttää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon ylilääkäreitä, sosiaalialan johtajia ja muita käytännön ammattilaisia, jotka laatisivat perusteet hoitotason ratkaisemiseksi. Perusteet tulisi integroida tekoälyyn / muuhun päätöksenteon apuna toimivaan tietojärjestelmään, joka ohjaisi tekemään tarvittavat toimenpiteet oikealla tasolla. Päätöksentekojärjestelmä tulisi edelleen kytkeä valvontaan reaaliaikaista dataa tuottavana työkaluna.

Laajennettuun perustason esitetään kuuluviksi asiakkaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti tarvitsemat sosiaalihuoltolain 14 § 1 momentin mukaiset palvelut. Sosiaalipalveluja tarvitsevan asiakkaan kohdalla on kuitenkin vaikea arvioida, milloin sote-keskukseen hakeutuva asiakas on lyhytaikaisen ja tilapäisen avun tarpeessa ja milloin palvelun tarve on pitkäaikaista. Palvelujen erottaminen ko. tavalla lyhytaikaisiin ja tilapäisiin ja toisaalta pidempiaikaisiin on epätarkoituksenmukaista ja voi johtaa päällekkäisiin palvelurakenteisiin ja hidastaa oikeanlaista avun saamista. Edelleen uhkana on kustannusten nousu.

Maakuntien itsehallintoon tulisi kuulua ainakin jossain määrin myös suoran valinnan piiriin kuuluvien palvelujen määrittäminen, koska niiden kohdalla on todennäköisesti alueellisista tai markkinallisista syistä suuria eroja

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

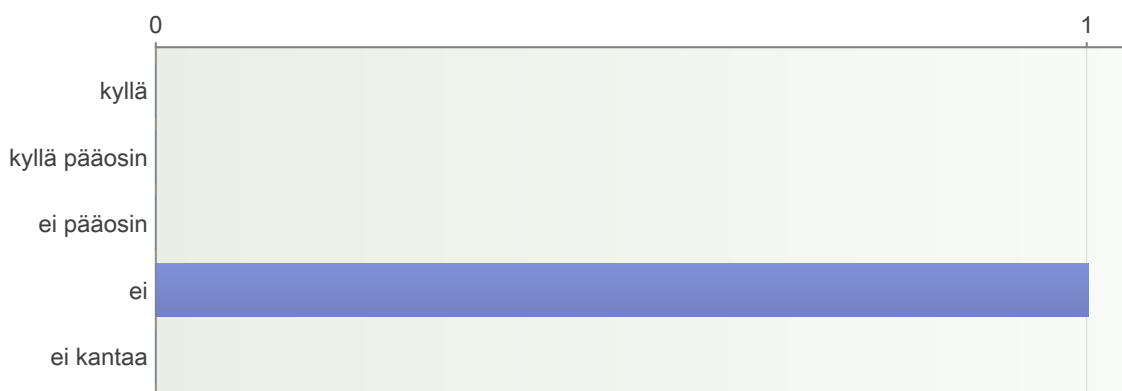
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta joutuu kantamaan vastuuta palvelutuotannosta, johon sillä ei ole ohjaus- tai vaikuttamismahdollisuuksia. Suoran valinnan palvelun tuottajan kanssa maakunnalla on sopimussuhde, mutta maksusetelipalvelutuottajan ohjaamiseen ei mitään varsinaisia keinoja.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

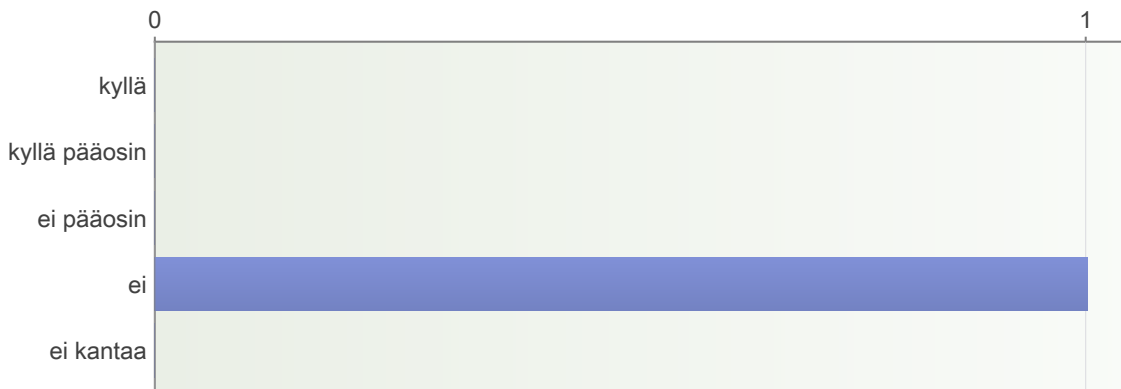
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisvastuu hajautuu liikelaitoksen, maakunnan, suoran valinnan palvelun ja maksusetelipalvelun tuottajan välillä ja yksiselitteisesti heikentää palvelujen integraatiota.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

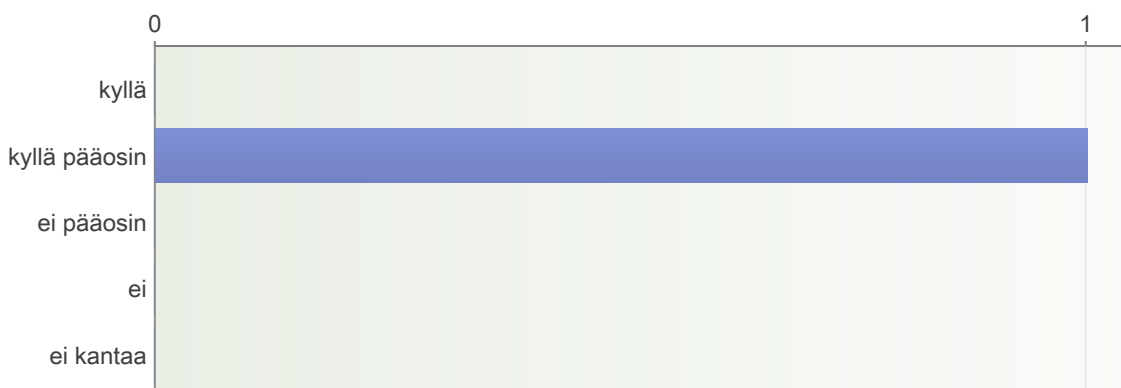
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Joissakin tilanteissa lisätutkimusten ja/tai -toimenpiteiden tarve käy ilmeiseksi kesken hoitoprosessin. Tällöin hoitokokonaisuus keskeytyy ja integraatio häiriintyy, mikäli asiakkaalla ei ole mahdollisuutta maksaa itse tarvittavaa, ylimenevää osaa hoitoprosessin loppuunsaattamiseksi.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

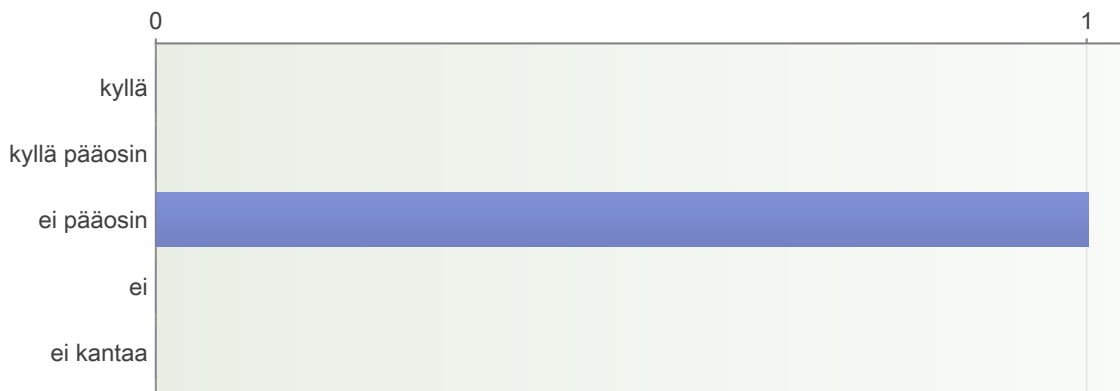
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sinänsä luonnoksessa on määritelty selvästi ne ehdot, joiden varassa valinta voi toteutua. Toinen kysymys on, onko järjestelmästä enemmän haittaa vai hyötyä tietyille asiakasryhmille: esimerkiksi lastensuojelutarpeen tai lähisuuhdeväkivallan tunnistaminen voi jatkossa hankaloitua, jos asiakkaat vaihtavat palvelujen tuottajaa toistuvasti.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

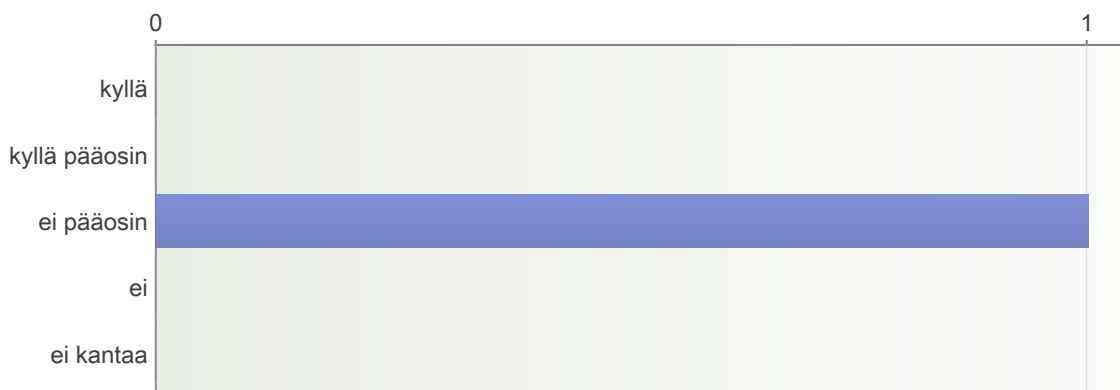
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmillaan asiakassetelin kautta syntyvät erityistason palvelujen yhtiöt voivat luoda uusia innovaatioita ja palvelutapoja. Asiakslähtöisyys ja valinnanvapaus eivät saisi kuitenkaan ideologisesti ylikorostua. Vaarana on, että lainsäädäntö asettaa toiminnan järjestämiselle niin hankalia reunaehtoja, että järjestelmä kääntyy lopulta asiakkaan tappioksi.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

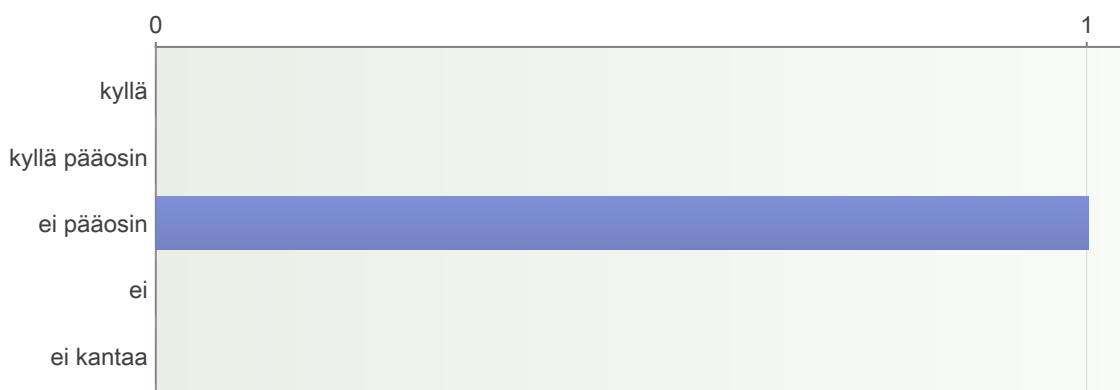

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

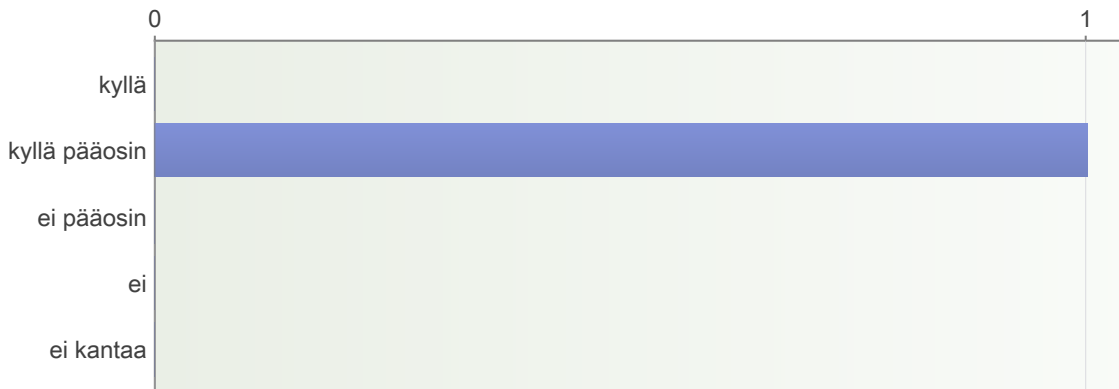
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjausta tarvitaan runsaasti.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

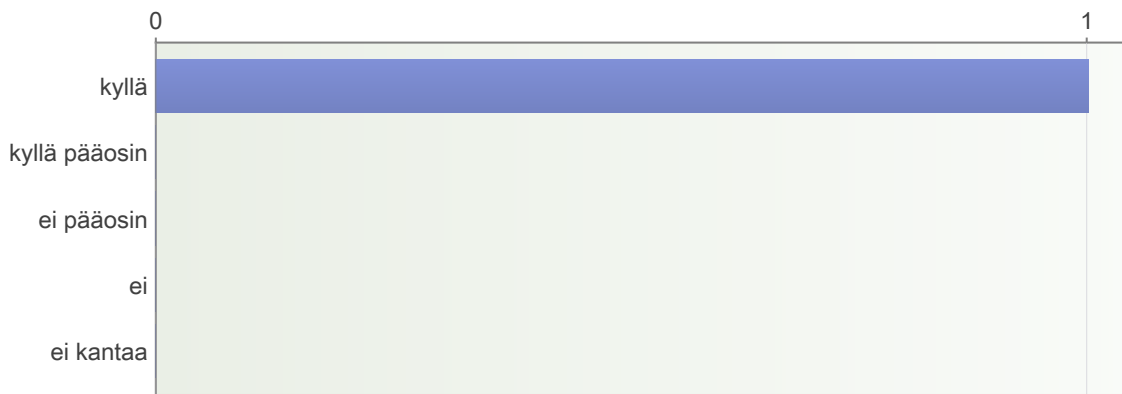
Vastaajien määrä: 1

- Esitys jättää asiakkaalle runsaasti valinnan mahdollisuuksia, mutta kuntoutuksellisen näkökulman säilymisen varmistamiseksi henkilökohtaiseen budjetointiin pitäisi siirtyä hallitusti kokeilujen kautta.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

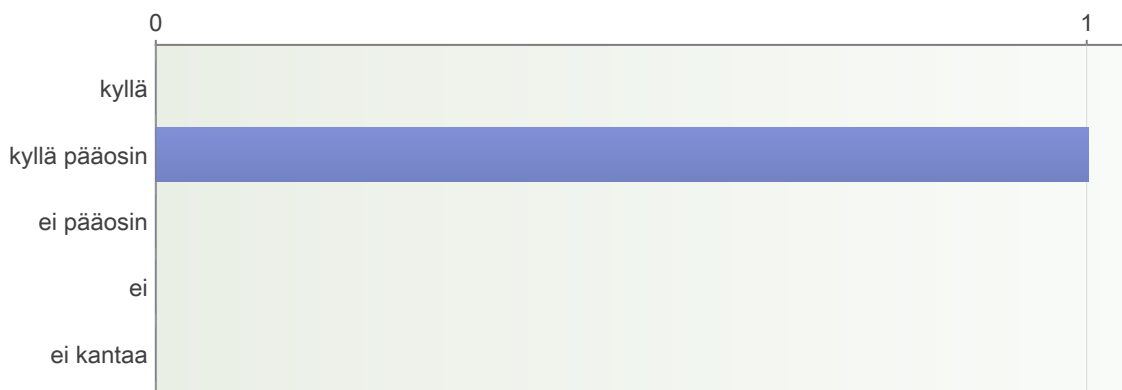
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksenteko on hyvä lähtökohta, joskin sen toteutuminen optimaalisella tavalla vaatii huomattavia henkilöstöresursseja.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

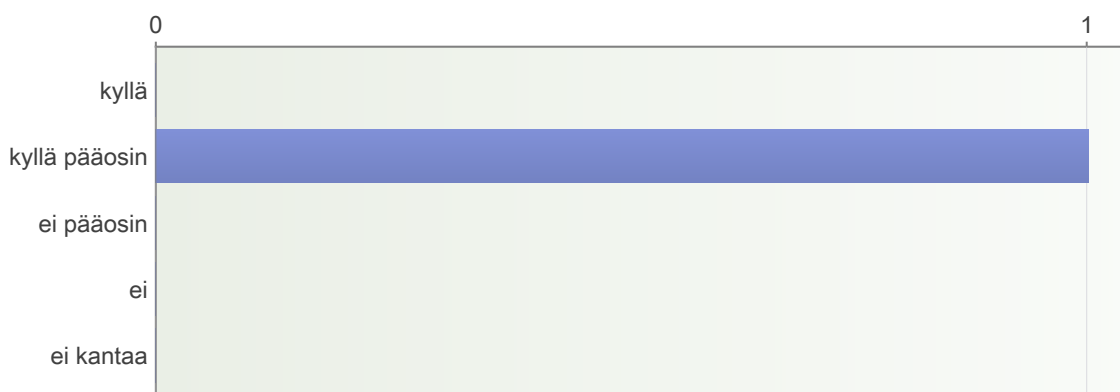
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kriteerit hyväksymismenettelylle ovat asianmukaiset. Todellinen valvonnan tarve liittyy kuitenkin enemmän toiminnan toteutukseen kuin niihin edellytyksiin, millä markkinoille voi ilmoittautua.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

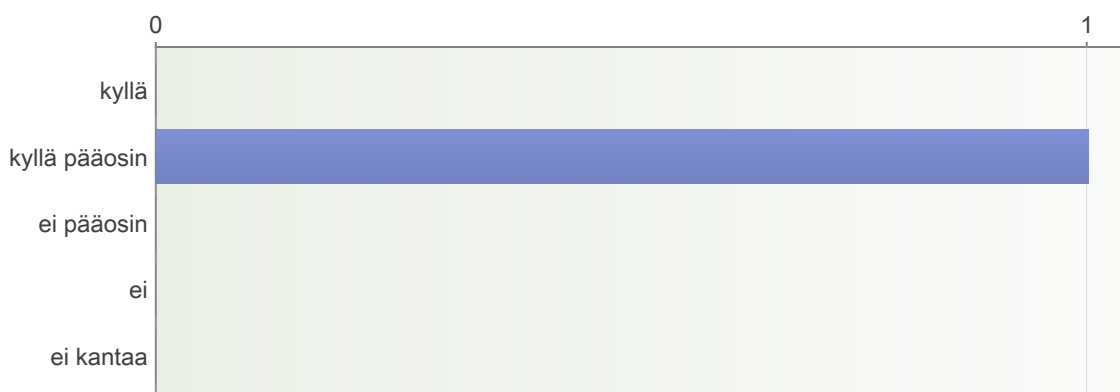
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimusmenettelyihin liittyy erittäin paljon tulkinnanvaraisia kysymyksiä, jotka johtavat helposti erimielisyyksien syntyyn. Siksi kustannusvastuun kunkin asiakkaan hoidon kokonaisuudesta tulisi olla yhdellä ja samalla taholla.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on oltava mahdollisuus asettaa tuottajille asukkaiden tarpeita vastaavia ehtoja ja maakunnan tulee saada palvelun tuottajilta tietoa heidän toiminnastaan, jotta maakunta voi valvoa toiminnan toteutumista sopimusten mukaisena.

Mahdollisia sanktioita sopimusrikkomuksista ei ole esityksessä juurikaan käsitelty. Odotettavissa on, että sopimusten tulkinnasta tulee runsaasti erimielisyyksiä, joiden ratkomiseen kuluu paljon yhteiskunnan resursseja.

Tilinpäätöstiedot kotimaan toiminnan osalta ulkomaalaisomistuksessa olevilta yrityksiltä on oltava saatavissa. Samoin yrityksiltä tulee edellyttää yhteiskuntavastuun kantamista.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

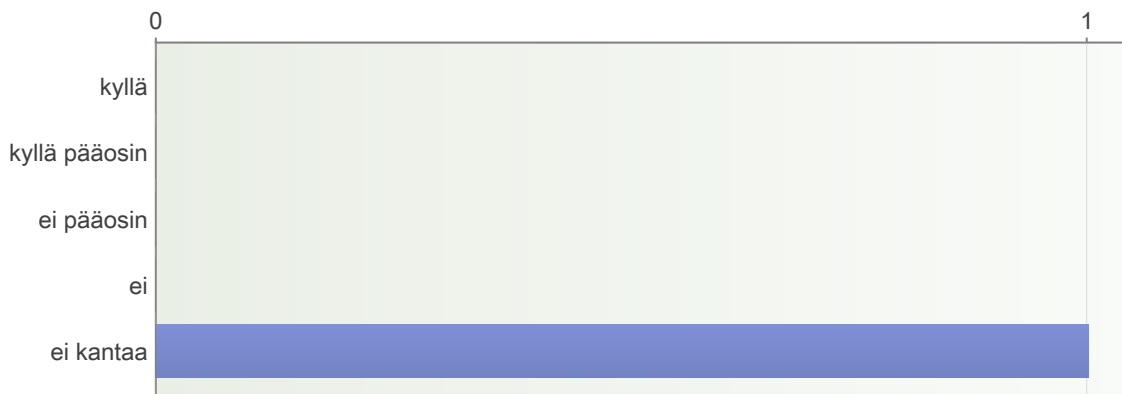

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

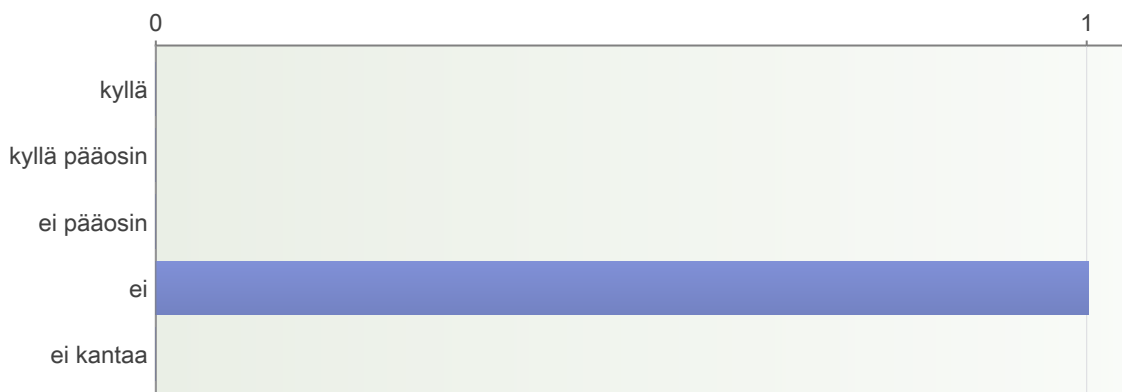

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

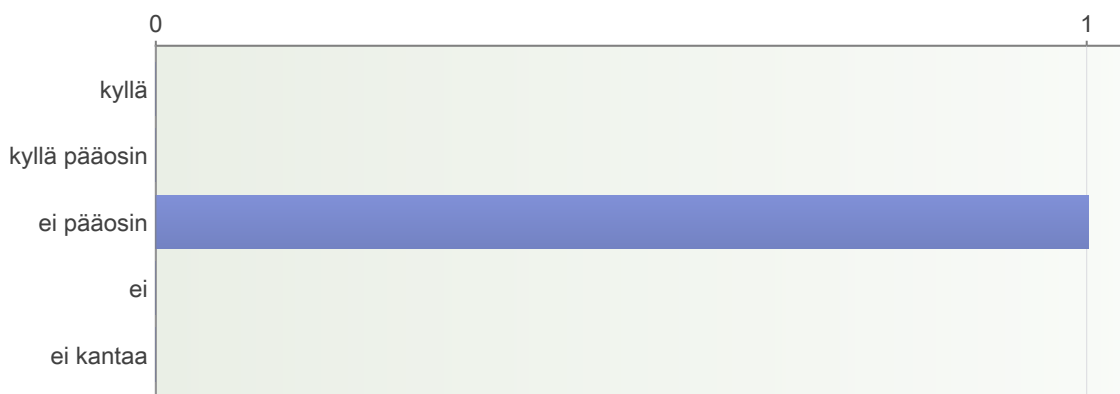
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämän kaltaista valinnanvapausjärjestelmää ei ole toteutettu missään muualla maailmassa, joten muutoksen vaikutuksia on todella vaikea arvioida. Vaarana on, että kustannukset karkaavat käsistä ja palvelujen toimivuus kokonaisvaltaisesti on suuresti uhattuna. Esimerkiksi laajojen tietojärjestelmien arkkitehtuurin luominen, kilpailuttaminen ja käyttöönotto ei tapahdu hetkessä, vaan vaatii vähintään viisi vuotta. Lakia pitäisi toteuttaa vaiheittain, eikä markkinoita avata heti kokonaisuudessaan. Maakunnilla ei ole juurikaan tietopohjaa ohjata tuottajien toimintaa ja luoda sopimuksia, eivätkä palvelun tuottajat pystyne heti raportoimaan oikealla tavalla toiminnastaan. Rahoituspohja on vielä täysin keskentekoinen tarvekertoimiseen vuoden 2019 alussa.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

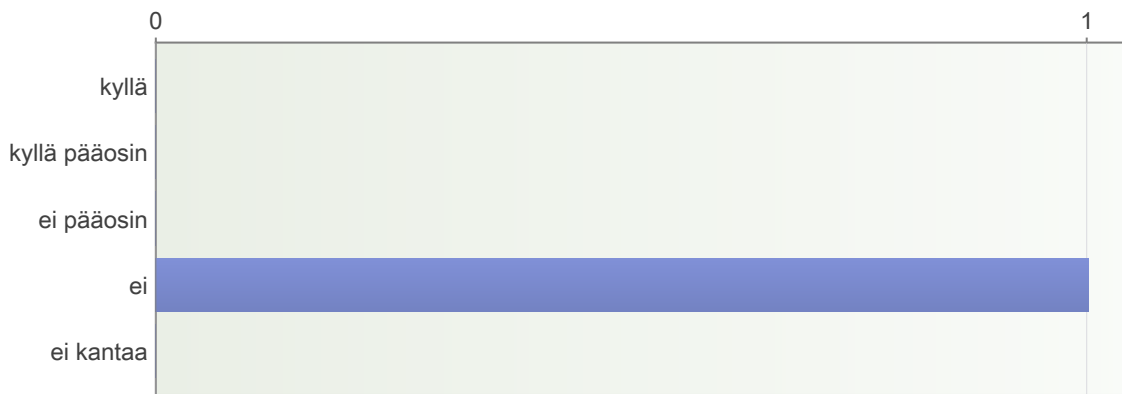
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on järjestämisvastuu, muttei käytännössä valtaa ja mahdollisuutta valvoa ja ohjata riittävästi palvelutuotantoa.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

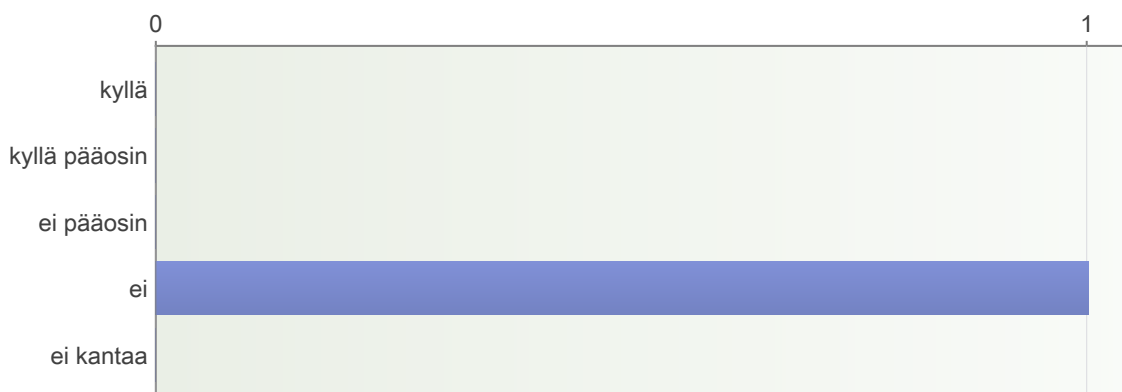
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys pitää sisällään liikaa mahdollisuuksia osaoptimointiin. Vaarana on, että maakunnan taakka kasvaa liian suureksi yksityisten toimijoiden kyetessä osin valitsemaan, millä alueilla ja sektoreilla ne lähtevät markkinoille.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On ilmeistä, että sote-keskukset tulevat olemaan isojen toimijoiden perustamia ja ylläpitämiä. Sitä, missä määrin ne käyttävät alihankkijoinaan pienempiä yhtiöitä, on hankala ennakoida. Henk.koht. budjetin piirissä on nähtävissä enemmän mahdollisuuksia pienten toimijoiden markkinaosuuden säilyttämiseen ja jopa kasvattamiseen.

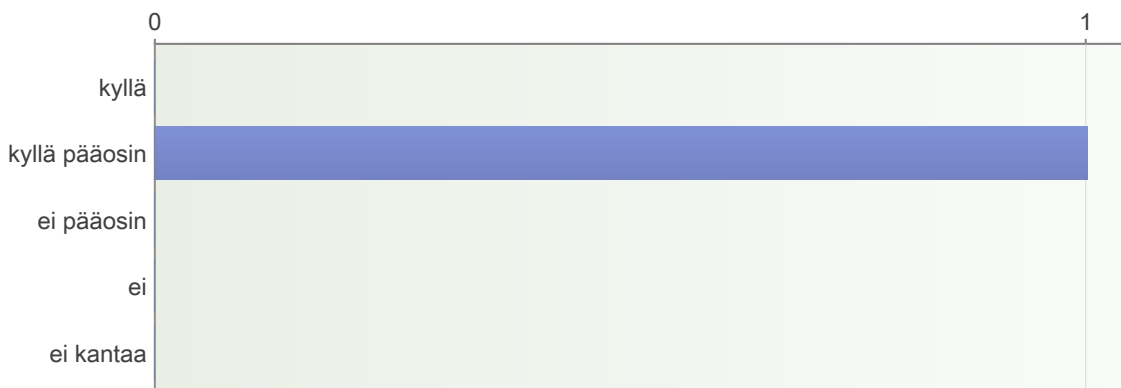
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmassa tapauksessa kilpailu tehostaa toimintaa, mikä on sekä potilaiden että järjestelmän etu. Ongelmaksi muodostunee yhtenäisten hoitopolkujen ja -kriteerien luominen sekä niiden valvonnan järjestäminen ja toteuttaminen.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

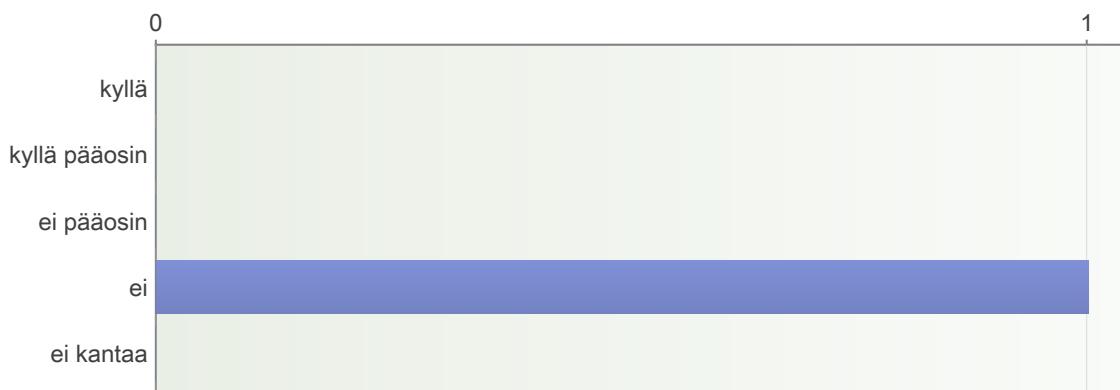
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hammashoidossa palvelupaketit ovat tyypillisesti yksiselitteisempiä ja esh:n tarve vähäisempää muuhun terveydenhuoltoon verrattuna. Siksi valinnanvapauden voisi olettaa sopivan hyvin suun terveydenhuoltoon. Lisäksi huomattava osa suun terveydenhuoltoa toteutuu jo nykyisellään yksityisellä sektorilla, joten odotettavissa oleva toiminnan muutos ei ole niin suuri ja äkillinen kuin muussa terveydenhuollossa.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen perusteluissa on useissa kohdin esitetty perusteltuja kriittisiä huomioita esityksen mahdollisista vaikutuksista. Kyseessä on kuitenkin niin suuren mittaluokan hanke, että sen kaikkia vaikutuksia on mahdotonta arvioida tyhjentävästi etukäteen. Siksi parempi vaihtoehto olisi testata mallia ensin yhdessä tai kahdessa maakunnassa ennen kansallisen tason ratkaisujen tekemistä.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Jämsässä pääosan sote-palveluista tuottaa Jämsän Terveys Oy. Yhtiö on Jämsän kaupungin ja Pihlajalinna Oyj:n omistama. Yksityisen sektorin mukaantulo on tehostanut toimintoja ja lisännyt paikallista palvelutarjontaa, ja niinpä esim. sairaanhoitopiirin palveluiden käyttö on vähentynyt merkittävästi. Myös sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio toteutuu luontevasti. Pelkona on, että nyt esitetty lainsäädäntö asettaa yhtiön toiminnalle jatkossa niin tiukkoja reunaehtoja, että se heikentää jämsäläisten palveluita. Leikkaustoiminnan loppuminen tai oleellinen väheneminen paikallisesta sairaalasta paitsi heikentäisi paikallista palvelutarjontaa, myös vaikuttaisi vähentävästi alueen työllisyyteen ja verotulojen kertymiseen.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen aikataulu on suunniteltu epärealistisen kireäksi. Valtakunnallisen tason ICT-ratkaisujen käyttökuntoon saattaminen vaatii enemmän aikaa. Vaikka toiminnot ja rakenteet kyettäisiinkin uudelleenjärjestelmään annetussa aikataulussa, niin riski järjestelmään jäävistä valuvioista on merkittävä. Osaan ongelmista pystytään puuttumaan myöhemmässäkin vaiheessa, mutta tuottajien kanssa tehdyt sopimukset ovat lähtökohtaisesti sitovia, eikä niiden yksipuolinen muuttaminen ole jälkikäteen mahdollista. Puutteellisen tiedon varassa huonosti tehdyt sopimukset voivat kustannusten näkökulmasta muodostua kestävämmäksi taakaksi. Lainsäädännön voimaantuloa olisikin syytä lykätä kahdella vuodella nyt esitetystä eteenpäin.

Tietojen siirto toiseen yksikköön tulisi varmistaa. Mikäli potilas/asiakas voi kieltää kaikkien tietojen siirtämisen toiseen yksikköön, saattaa hänen hoitonsa vaarantua.

Tuottajien äkillinen toiminnan lopettaminen tai keskeyttäminen aiheuttaa maakunnalle äkillisen palvelujen järjestämisveloitteen, joka tulee huomioida lainsäädännössä ja korvauksissa.

Henkilökunnan eläketurvan (ml. lisäeläketurva) ja palkkaetujen säilymisen turvaaminen tuottajien vaihtuessa on tarpeen varmistaa ja lisätä säädöksiin.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.